



U Zagrebu, 08. studenog 2011.

**MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI**

Gospodin  
Ante Zvonimir Golem, dr.med., državni tajnik

Ksaver 200a, 10000 Zagreb  
REPUBLIKA HRVATSKA

**HITNO!**

**Predmet:** Problemi hrvatskog primaljstva i prijava zbog teške povrede službene dužnosti

Poštovani gospodine Golem,

nakon što je Hrvatska komora primalja u više navrata zatražila hitan sastanak zbog rješavanja kritičnih problema u primaljstvu, o kojima smo Vas u više navrata pismeno izvijestili a na koji se niste očitovali, održan je sastanak dana 26. listopada 2011. godine na kojem su prisustvovali predstavnici Hrvatske komore primalja i ukupno 6 predstavnika MZSS na čelu sa ravnateljem Uprave za medicinske poslove gosp. Vībomom Delićem, dr.med.

Sastanak je vodila gđa. Dubravka Matijašić Bodalec unatoč činjenici da je istome prisustvovao i gosp. Zdravko Batarilo koji je, prema informacijama kojima raspolažemo, u MZSS "zadužen za primalje".

Na samom početku sastanka gđa. Bodalec nas je izvijestila da je ministar zdravstva dao suglasnost na Izmjene i dopune Statuta Hrvatske komore medicinskih sestara, sukladno kojima će se sve primalje koje rade na radnim mjestima medicinskih sestara "prebaciti" u komoru sestara. Na pitanje kako je moguće da je ministar dao suglasnost na Izmjene i dopune Statuta kojim se regulira trećina članstva Hrvatske komore primalja, bez da nas se o tome uopće obavijestilo, nismo dobili odgovor. Na naš daljnji upit zašto se predmetna situacija nije rješavala po načelu reciprociteta (kada smo svjesni činjenice da u Republici Hrvatskoj postoje primalje koje rade na radnim mjestima medicinskih sestara, ali jednako tako i medicinske sestre koje rade na mjestima primalja) i zašto se komora primalja nije uključila u pregovore, također nismo dobili odgovor. Na našu opasku da su takvim ponašanjem stvorili pravno kontradiktornu situaciju u kojoj su primalje obvezne članice HKP-a (sukladno ZOP-a i Statutu HKP-a) ali isto tako i obvezne članice HKMS-a (sukladno Statutu HKMS-a) također nismo dobili odgovor. Istaknuli smo da je za primalje lex specialis Zakon o primaljstvu, kao i podzakonski propisi doneseni na temelju istoga, te da HKP-a neće biti u mogućnosti dopustiti ispis iz Registra svojim obveznim članicama, te da ćemo zatražiti od Ustavnog suda ocjenu ustavnosti i zakonitosti Izmjena i dopuna Statua HKMS.

Gđa. Bodalec je odgovorila da primalje koje rade na mjestima medicinskih sestara moraju ići u komoru sestara jer na radnim mjestima medicinskih sestara ne mogu raditi sa licencom primalja. Na naš upit zbog čega je došlo do preokreta situacije, s obzirom da je ministar osobno potpisao tumačenje upućeno Neuropsihijatrijskoj bolnici "Dr. Ivan Barbot" u kojem se navodi da se

radi o zatečenom stanju i da "su sve primalje koje su formalno završile obrazovanje za primalje, a rade u sustavu zdravstva RH na mjestima medicinskih sestara dužne učlaniti se u Hrvatsku komoru primalja koja im izdaje licencu za rad"..., također nismo dobili odgovor već nas je gđa. Bodalec zamolila da joj dostavimo taj dopis iako se u radi o dopisu MZSS.

Nadalje, gđa. Bodalec je predočila tablicu koju ste joj Vi osobno tog jutra nacrtali (prema njezinim navodima) i temeljem koje primalje koje rade na mjestima medicinskih sestara pripadaju komori sestara, a da primalje koje imaju završenu srednju stručnu spremu za primalje i višu sestričku/studij sestrištva treba degradirati u asistentice.

Na to smo odgovorili da je apsolutno neprihvatljivo na taj način kažnjavati primalje, budući je obrazovni sustav RH zakazao i da one nisu krive što su završile višu sestričku/studij sestrištva obzirom da je preko 20 godina to bila jedina viša škola koju su iste mogle upisati i završiti. Istaknuli smo da u tu kategoriju spada veliki broj glavnih sestara/primalja rodilišta i rađaona diljem Republike Hrvatske bez kojih bi bilo nezamislivo da navedene institucije uopće funkcioniraju. Također smo naveli da ih se u određenim bolnicama tjera da budu članice oba dvije komore; komore primalja po srednjoškolskom obrazovanju i komore medicinskih sestara sukladno višoj stručnoj spremi i mjestu glavne sestre/primalje.

Smatramo neprihvatljivim da ih se kažnjava plaćanjem duple članarine.

Gđa. Bodalec je odgovorila da iste nemaju odgovarajuću školu da obavljaju posao glavne sestre/primalje rodilišta i rađaona te da je njihov najveći problem što rade radnom mjestu bez odgovarajuće licence, to što iste plaćaju članarinu u dvije komore smatra sasvim opravdanim.

Opovno smo istaknuli da u RH preko 20 godina nije postojala viša primaljska/studij primaljstva, da su to mahom žene koje imaju preko 20-30 godina radnoga staža, stoga smatramo da se temeljem njihovog radnog staža i radnog mjesta treba priznati zatečeno stanje.

Nadalje smo istaknuli da u RH ne postoji dovoljan broj primalja sa višom primaljskom/studijem primaljstva koje bi mogle raditi kao glavne primalje rodilišta i rađaone da se "pokriju" potrebe svih bolnica RH, te da je to dodatan argument za priznavanje zatečenog stanja.

Tokom cijelog sastanka gđa. Bodalec je kontinuirano isticala da u RH nemamo primalje, s tom konstatacijom se mi naravno nismo složili. Ona je opetovano isticala da se sve primalje sa završenom srednjom stručnom spremom degradiraju u asistentice. Istaknuli smo da je apsolutno neprihvatljivo osobu kojoj na svjedodžbi piše primalja nazivom degradirati u primaljsku asistenticu, ali da je svima jasno da iste mogu raditi isključivo i jedino u okviru kompetencija srednje stručne spreme.

Gđa. Bodalec nadalje je, nastavno na njezinu tvrdnju da mi u RH nemamo primalje, istaknula ni da primalje koje su završile studij primaljstva u Rijeci neće dobiti svoje diplome, budući program po kojem su diplomirale nije zadovoljio direktivu EU. Navela je da će najvjerojatnije morati proći dodatnu edukaciju kako bi dobile svoje diplome. Odgovorili smo da su dobile uvjerenja da su prvostupnice primaljstva i da sukladno zakonu, uvjerenja imaju istu pravnu snagu kao i diplome sve do trenutka izdavanja diploma. Također smo istaknuli da su istima uvjerenja izdana sukladno dopusnici danoj od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Svjesni smo problema da naziv prvostupnica primaljstva ne postoji u popisu skraćena naziva, ali da jednako tako smatramo da će Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa razriješiti predmetnu situaciju, budući je izdalo dopusnicu na naziv "prvostupnica primaljstva".

Gđa. Bodalec kategorički nas je uvjeravala da iste neće dobiti svoje diplome na naziv prvostupnice primaljstva budući iste nemaju kompetencije prvostupnica. Odgovorili smo da nitko ne može podcjenjivati kompetenciju prvostupnica budući je njihova stručnost potvrđena izdanom diplomom.

Nadalje smo iznijeli problem primalja koje rade u Hitnoj medicinskoj pomoći. Primalje su,

zbog toga što je MZSS propustio zakonski regulirati zatečeno stanje, prebačene u sanitet i samim time su im smanjena primanja za cca 2.000,00 kn mjesečno. Istaknuli smo da smatramo neprihvatljivim prebacivati primalje s jednog na drugo radno mjesto medicinske sestre jer se time ne rješava konačno pitanje rada i statusa primalja u HMP.

Gđa. Bodalec je navela da se tu radi o tržištu rada te da je sasvim prirodno da će poslodavac zadržati u HMP medicinsku sestru, a ne primalju, budući da medicinsku sestru može poslati na specijalizaciju.

Konstatirali smo da do ove situacije uopće ne bi došlo da se na vrijeme zakonski reguliralo zatečeno stanje te da smatramo potpuno neopravdanim premještati primalju koja radi u HMP preko 20 godina u sanitet a na njezino mjesto staviti medicinsku sestru sa svega 2 godine radnoga staža. Gđa. Bodalec nas je kontinuirani uvjeravala da je to tržište rada.

Obzirom da se specijalizacija medicinskih sestara u HMP regulira pravilnikom, dakle podzakonski propisom, kojeg donosi MZSS, predlažemo da se isti izmjeni i dozvoli primaljama sa preko 20 godina radnog iskustva priznavanje zatečenog stanja i specijalizacija, na isti način na koji se specijalizacije omogućavaju i medicinskim sestrama.

Problemi sa specijalizacijama nisu samo u HMP već se sve više javljaju i na drugim odjelima na kojima je omogućena specijalizacija za medicinske sestre.

Gđa. Bodalec je nadalje, vezano uz prekvalifikaciju koja se nudi primaljama u HMP u Primorsko-goranskoj županiji, navela da to smatra opravdanim i da poslodavac ima pravo zahtjevati istu. Pokušali smo joj objasniti da neke od tih žena imaju preko 20 godina radnog staža, da žive i rade na otocima (M. Lošinj, Rab..) i da im zasigurno nije ni financijski ni vremenski lako, pohađati edukaciju. Na to je gđa. Bodalec odgovorila da ona ima 33 godina radnog staža i da pohađa studij u Osijeku. Zaključila je ako ona može, mogu i primalje u Primorsko – goranskoj županiji.

Nadalje, istaknuli smo da bi se puno problema riješilo kada bi MZSS zakonski specificirao popis radnih mjesta na način da se jasno odredi na kojim radnim mjestima mogu raditi medicinske sestre, a na kojima primalje, naravno uz napomenu da će se određeni broj radnih mjesta preklapati. Gđa. Bodalec odgovorila je da HKP najprije mora donijeti standarde primaljske skrbi, te da tek onda MZSS može formirati popis radnih mjesta. N

Na naše pitanje iz kojeg razloga nam to tek sada prvi put govore, budući smo već u nekoliko navrata tražili formaliziranje radnih mjesta od strane MZSS, također nismo dobili odgovor. Istaknuli smo, da ukoliko je to jedini problem vezano uz formalizaciju radnih mjesta da će HKP-a u vrlo kratkom roku donijeti standarde primaljske skrbi. Na to smo dobili odgovor da je MZSS u tom sastavu svega još mjesec dana (jer svi vrlo dobro znamo da su izbori) i da teško da se išta bitno može riješiti u tih mjesec dana.

Vezano uz popis radnih mjesta, gđa. Bodalec je kontinuirano isticala da je rađaona jedino radno mjesto na kojem mogu raditi isključivo primalje. Sa navedenom konstatacijom mi se naravno nismo složili jer smatramo da isključivo i jedino primalje mogu raditi i u rodilištu (a ne samo u rađaoni – što je definirano i kroz direktivu EU i kroz Zakon o primaljstvu), dok su ostala navedena radna mjesta i za primalje i za medicinske sestre, uz napomenu da su primalje u svom srednješkolskom obrazovanju imale puno veću satnicu i praksu iz ginekologije i porodništva, te da je broj sati neusporediv s onim koje su imale medicinske sestre u sklopu svog obrazovanja.

Nadalje, upozorili smo da postoji veliki problem u organizaciji patronaže budući u tom dijelu RH nije uskladila svoje propise sa EU direktivom koja jasno kaže da postnatalnu skrb provode primalje. Gđa. Bodalec odgovorila je da svaka država članica koja pristupa EU ima pravo organizirati posnatalnu skrb onako kako želi. Na to smo mi odgovorili da je RH preuzela obvezu u cijelosti uskladiti sve svoje zakone sa EU direktivom i da to nije učinila u tom dijelu.

Tijekom sastanka gđa. Bodalec se gorljivo zauzimala za degradiranje primalja u asistentice, i prebacivanje primalja koje rade na mjestima medicinskih sestara u HKMS. Obzirom da se nismo slagali s njezinim konstatacijama, ista je čitav sastanak vodila povišenim tonom i u vrlo uznemirenom raspoloženju, ponašajući se krajnje neprimjereno i u suprotnosti sa Etičkim kodeksom državnih službenika.

Naveli smo da smo tijekom 2011. godine u MZSS poslali ukupno 10 dopisa a dobili smo odgovor na jedan jedinin dopis.

Nakon što smo gđu. Bodalec treći put zamolili da stiša ton, kratko je odgovorila "mogu ja i otići", te demonstrativno napustila sastanak. Nakon odlaska gđe. Bodalec sa spomenutog sastanka ostali predstavnici MZSS, zajedno sa dr. med. Viborom Delićem, su se ispričali za njezino ponašanje.

Slijedom gore navedenog ovim podnosimo prijavu protiv gđe. Dubravke Matijašić Bodalec zbog teške povrede službene dužnosti i kršenja Etičkog kodeksa državnih službenika.

Zaključno, sa žaljenjem Vas moramo izvijestiti da na sastanku nije riješen niti jedan predmetni problem, te Vam stoga u privitku ovog dopisa dostavljamo popis problema u hrvatskom primaljstvu zajedno sa prijedlogom za njihovo rješavanje.

S poštovanjem,

Predsjednica Hrvatske komore primalja

Barbara Finderle, primalja, bacc. med. techn.

